

๑.๑.๓ สร้างจิตสำนึกร่วมความตระหนักที่ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือการมีผลประโยชน์ทับซ้อน

ชื่อโครงการ/กิจกรรม/มาตรการ

กิจกรรมให้ความรู้ เรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อนให้กับพนักงานเทศบาลตำบลบ้านใหม่และพนักงานจ้างของเทศบาลตำบลบ้านใหม่

หลักการและเหตุผล

ด้วยสถานการณ์หรือการกระทำการของบุคคลมีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้องจนส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจหรือ การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง การกระทำการดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนาหรือบางเรื่องเป็น การปฏิบัติสืบท่องกันมาจนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางจริยธรรมของ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (ประโยชน์ของส่วนรวม) แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หมายถึง สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่ และมีการใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่ลามรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ผลประโยชน์ทับซ้อนมีหลากหลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่รูปตัวเงิน หรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพนักงานเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัด หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทาน หรือผลประโยชน์จาก ทางราชการโดยมิชอบ ทั้งนี้หมายรวมถึงความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานต้องเข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยกำหนดให้หน่วยงานครมีการประชุมหรือสัมมนาภายในองค์กร เพื่อให้ความรู้เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ดังนั้น เทศบาลตำบลบ้านใหม่ จึงได้จัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน แก่บุคลากรในเทศบาลตำบลบ้านใหม่ เพื่อป้องกันการทุจริตในการปฏิบัติราชการ จึงได้จัดกิจกรรมป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ผ่านการประชุมผู้บริหารกับพนักงานเทศบาลตำบลบ้านใหม่ เพื่อให้พนักงานทุกคนทำงานโดยยึดถือระเบียบ กฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของตน เพื่อไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่พนักงานเทศบาล พนักงานจ้างเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
๒. เพื่อเสริมสร้างพุทธิกรรมและวิธีการทำงานที่สุจริตโปร่งใสของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านใหม่
๓. เพื่อเสริมสร้างให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านใหม่ มีจิตสำนึก ค่านิยม และวัฒนธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต มุ่งมั่นทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรมอันมั่นคง ส่งผลให้หน่วยงานปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน มุ่งสู่การเป็นข้าราชการท้องถิ่นไทยใสสะอาด

เป้าหมาย

พนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างเทศบาลตำบลบ้านใหม่
พื้นที่ดำเนินการ
เทศบาลตำบลบ้านใหม่

วิธีการดำเนินการ

จัดประชุมประจำเดือน และให้ความรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน
ระยะเวลาการดำเนินการ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔

งบประมาณในการดำเนินโครงการ

ไม่ใช้งบประมาณ
ผู้รับผิดชอบโครงการ

งานกฎหมายและคดี สำนักงานปลัดเทศบาลตำบลบ้านใหม่
ตัวชี้วัด/ผลลัพธ์

ตัวชี้วัด

พนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างมีความเข้าใจเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน
ผลลัพธ์
พนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างมีความรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน
และมีความประพฤติปฏิบัติงานไม่ยุ่ง เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

ชื่อโครงการ/กิจกรรม/มาตรการ

มาตรการ “มาตรการจัดทำคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน”

หลักการและเหตุผล

รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ให้ความสำคัญกับการผลักดันให้การป้องกันและปราบปราม การทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ และรัฐบาลได้แฉลงนโยบาย ๑๑ ด้าน อันรวมถึงประเด็นเรื่องการส่งเสริมการบริหารราชการ แผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยจัดระบบอัตรากำลังและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรมยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่น วางใจในระบบราชการเสริมสร้างระบบคุณธรรม รวมทั้งปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายที่ครอบคลุมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ

ปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงาน ก.พ. จึงได้เผยแพร่องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยเฉพาะเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ได้จัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) และพัฒนาเครื่องมือการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ครอบคลุมประเด็นการประเมิน ๕ ด้าน อันรวมถึง การต่อต้านการทุจริตในองค์กร ซึ่งสนับสนุนให้ หน่วยงานภาครัฐ ดำเนินการเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ผ่านกิจกรรมต่างๆ อันรวมถึงการให้ความรู้ตามคู่มือหรือ ประมวลจริยธรรมเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานด้วย เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตข้างต้น และเพื่อนำเครื่องมือการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ การปฏิบัติให้เป็นกลไกสำคัญที่จะป้องกันการทุจริต โดยเฉพาะการกระทำที่อื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่ในภาครัฐ เทศบาลตำบลบ้านใหม่จึงได้ตระหนัก และเห็นถึงความสำคัญของการจัดทำคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรให้เกิดความตระหนักรถึงปัญหาในเรื่องดังกล่าว รวมทั้ง เป็นข้อมูลให้ประชาชนและผู้สนใจได้ศึกษา เพื่อเป็น พื้นฐานการปฏิบัติในการร่วมกันรณรงค์สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่ใส่สะอาด ลดระดับการทุจริตประพฤติมิชอบใน สังคมไทยให้เทียบเท่าระดับมาตรฐานสากลได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อผลิตคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของเทศบาลตำบลบ้านใหม่ให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานนำไปเป็นองค์ความรู้ในการทำงานให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง
๒. เพื่อเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรให้เกิดความตระหนักรถึงปัญหาการทุจริตครอร์รัปชัน

เป้าหมาย/ผลผลิต

บุคลากรมีคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของเทศบาลตำบลบ้านใหม่

พื้นที่ดำเนินการ

เทศบาลตำบลบ้านใหม่

วิธีดำเนินการ

๑. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล
๒. จัดทำ (ร่าง) คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
๓. ตรวจสอบความถูกต้อง
๔. จัดทำคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
๕. แจกจ่ายให้บุคลากร

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔

งบประมาณดำเนินการ

ไม่ใช้งบประมาณ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักปลัดเทศบาลตำบลบ้านใหม่

ตัวชี้วัด/ผลลัพธ์

มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

คู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน ผลกระทบโดย不慎ทับซ้อน

เทศบาลตำบลน้ำใหม่
อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

เนื่องจากปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในระบบราชการยุคปัจจุบันส่วนหนึ่งเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อนขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ในการดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่รัฐหรือที่เราเรียกว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” จึงถือได้ว่าปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไปไม่ใช่จะเป็นผลประโยชน์ทางการเงินและทรัพยากรต่าง ๆ คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรม ในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ด้วย

ดังนั้น เพื่อช่วยป้องกันมิให้เกิดปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้น และเพื่อนำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐสู่การปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการกระทำที่เอื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เทศบาลตำบลบ้านใหม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเล่นนี้ขึ้น

เทศบาลตำบลบ้านใหม่หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเล่นนี้จะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ แก่พนักงานและลูกจ้างให้เกิดความตระหนักรถึงปัญหานี้ในเรื่อง ดังกล่าว รวมทั้งเป็นข้อมูลให้ผู้สนใจได้ศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานการปฏิบัติตนในการร่วมรณรงค์สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่สุจริต โปร่งใส และเป็นสังคมที่ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนา เป็นสังคมที่ใสสะอาด ลดระดับการทุจริตประพฤติมิชอบในสังคมไทยให้เที่ยบเท่าระดับมาตรฐานสากลได้ต่อไป

เทศบาลตำบลบ้านใหม่

บทที่ ๑

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

“Conflict of Interest” เป็นภาษาต่างประเทศซึ่งมีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในรอบหลายปี ที่ผ่านมา โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในองค์กรต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งได้สร้างความเสียหายให้กับประชาชนโดยส่วนรวม ทำให้บรรดานักวิชาการและผู้คนในสังคมไทยต่างได้ให้คำจำกัดความ หรือความหมายของคำว่า “Conflict of Interest” ไว้แตกต่างกันออกไป ดังนี้

สารานุกรมวิกิพีเดีย (<http://th.wikipedia.org>) อธิบายความหมายไว้ว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ ภาวะที่บุคคลซึ่งอยู่ในสถานะที่ต้องได้รับความเชื่อถือ เช่น นักการเมือง ผู้ให้นโยบาย หรือผู้อำนวยการบริหารของบริษัท มีผลประโยชน์หรือความต้องการทั้งในทางอาชีพในบางครั้งรวมถึงเรื่องส่วนตัว ที่ขัดแย้งกัน ความต้องการที่ขัดแย้งกันนี้ทำให้เกิดความลำบากในการทำงานที่อย่างยุติธรรม แม้ว่าจะไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่เหมาะสม ผลประโยชน์ทับซ้อนอาจจะทำให้เกิดภาพที่ทำให้ความน่าเชื่อถือของบุคคลนั้น ในการกระทำการที่เป็นกลางลดลง

ดร. วิทยากร เชียงกูล ได้ให้ความหมายของคำว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง ผลประโยชน์ที่ทับซ้อนกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมของผู้มีอำนาจหน้าที่ที่ต้องตัดสินใจทำงานเพื่อส่วนรวม ไม่ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ขององค์กรภาครัฐกิจ เอกชน และเจ้าหน้าที่ภาคประชาสังคม (Civil Society)

ผศ. พงศ์พิจิตร ได้อธิบายความหมายของ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง การทับซ้อนของผลประโยชน์ของบุคคลที่มี ๒ สถานะ หรือมากกว่าในเวลาเดียวกัน คือ ตำแหน่งสาธารณะและตำแหน่งในบริษัทเอกชน ซึ่งบุคคลดังกล่าวอาจมีความโน้มเอียงใช้อำนาจและตำแหน่งสาธารณะผลประโยชน์ส่วนตัวหรือแรงหน้าประจำอยู่ให้แก่กลุ่มพวกพ้องของตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมได้อย่างง่ายดาย เช่น กรณีของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีหุ้น หรือครอบครัวใกล้ชิดเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งได้รับสัมปทานหรืออยู่ในฐานะจะได้รับสัมปทานธุรกิจจากรัฐ ขณะเดียวกันก็อยู่ในตำแหน่งสาธารณะที่เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการให้สัมปทานธุรกิจดังกล่าวด้วย ตัวอย่างที่พบคือ การได้ชนาประมูลโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่จากภาครัฐ เพราะผู้ชนะประมูลมีพรรภพวงเป็นนักการเมือง หรือ บริษัทที่ชนะประมูลมีนักการเมืองร่วมหุ้นอยู่เป็นหุ้นส่วน การชนะประมูลดังกล่าวด้วยอิทธิพลทางการเมืองจะส่งผลให้บริษัทผู้ชนะประมูลสามารถหากำไรเกินควรได้ การคอร์รัปชันในโครงการขนาดใหญ่ภาครัฐได้กลายเป็นแหล่งหารายได้จากการคอร์รัปชัน ที่สำคัญของนักการเมืองและข้าราชการที่เกี่ยวข้อง

Dr. Michael McDonald นักวิชาการด้านจริยธรรม แห่งมหาวิทยาลัย British Columbia และผู้อำนวยการ Centre for Applied Ethics ได้ให้คำนิยามของคำว่า Conflict of Interest หมายถึง สถานการณ์ที่บุคคล เช่น เจ้าหน้าที่รัฐ ลูกจ้าง หรือ นักวิชาชีพ มีผลประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนบุคคลมากพจนเห็นได้ว่ากระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา (ภาวะวิสัยหรือเป็นกลาง) โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

องค์ประกอบของการแทรก คือ ผลประโยชน์ส่วนตัว (Private interest) หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล (Personal interest) ซึ่งผลประโยชน์นี้อาจเป็นตัวเงินหรือทรัพย์สินอื่นๆ รวมถึงผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ ที่ทำให้ผู้ได้รับพึงพอใจ ส่วนนี้โดยตัวมันเองแล้วไม่เสียหายอะไรเพรำไร แต่ปัญหาจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผลประโยชน์นี้ไปแย้งกับผลประโยชน์ส่วนรวม

องค์ประกอบที่สอง คือ การปฏิบัติหน้าที่โดยใช้สถานะและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานของรัฐโดยขาดหลักจริยธรรมพื้นฐานในวิชาชีพตน ทั้งนี้ เพราะอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่เกิดจากการมีตำแหน่งหรือการเป็นเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย

องค์ประกอบสุดท้าย คือ เมื่อผลประโยชน์ที่ขัดแย้งนั้นไปแทรกแซงการตัดสินใจ หรือการใช้วิจารณญาณในทางใดทางหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

จึงเห็นได้ว่าจากนิยามศัพท์ของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ ผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐไปขัดแย้งกับผลประโยชน์ส่วนรวมแล้วต้องเลือกเอ้อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ตัดสินใจได้ยากในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความเป็นธรรมและปราศจากอคติ

๒. รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน แบ่งออกเป็น ๗ รูปแบบ ได้แก่

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) คือการรับสินบน หรือรับของขวัญหรือผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ ที่ไม่เหมาะสมและมิผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น หน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากนักธุรกิจหรือบริษัทธุรกิจที่เป็นคู่สัญญา กับหน่วยงาน การใช้งบประมาณ ของรัฐเพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ได้รับของแถมหรือผลประโยชน์อื่นตอบแทน

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) หมายถึง สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเองหรือจ้างบริษัทของตนเองเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดิน ของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) หมายถึง การที่บุคลากรออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกับ ที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุม กำกับ ดูแล

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์กรสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัด ในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่

๕. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น ทราบว่าจะมีการตัดถนนไปตรงไหนก็รีบไปซื้อที่ดินโดยไม่เชื่อกราย หรือทราบว่าจะมีการซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐก็รีบไปซื้อที่ดินเพื่อเก็บกำไรและขายให้กับรัฐในราคากลางๆ

๖. การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ของธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่างๆกลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ในราชการไปใช้เพื่องานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-bellied) เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการของกระทรวงไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะ เพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง

จากรูปแบบประเภทต่างๆของปัญหาความขัดแย้งกันในประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม จะเห็นว่าโอกาสความเป็นไปได้ที่จะเกิดปัญหามีสูงมาก เพราะปัญหาดังกล่าวมีขอบเขตครอบคลุมพุทธิกรรมที่เข้าข่ายความขัดแย้งอย่างกว้างขวาง ดังนั้นกลไกหรือเครื่องมือส่วนใหญ่ที่ใช้ในการจัดการกับปัญหา ความขัดแย้ง ของผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม คือ การมีหลักคุณธรรมและจริยธรรม ในการทำงานของบุคคล สาธารณะรวมถึงการมีกฎหมายที่สามารถครอบคลุมถึงการกระทำผิดเกี่ยวกับผลประโยชน์ทั้งสองทุกรูปแบบ

แผนภาพรูปแบบของผลประโยชน์ทั้งสอง

บทที่ ๒

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

(๑) การกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือคุณสมบัติต้องห้าม (Qualification and disqualification)